

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	01	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 05/07	Credits	4
Paper Code	MJ-1		

मीमांसान्यायप्रकाशः पूर्वार्धम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">धर्माधर्मयोः स्वरूपपरिचर्यार्थम्।विधिस्वरूप-तद्भागज्ञानार्थम्।कर्मणां परस्परम् अङ्गाङ्गिभावज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	धर्मलक्षणं विध्यर्थविचारश्च	35	22	1.5
2	विधेश्चातुर्विध्यम्-वाक्यप्रमाणपर्यन्तम्	30	16	1
3	प्रकरणप्रमाणतः पूर्वार्धं यावत्	35	22	1.5
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">धर्माधर्मयोः स्वरूपपरिचयो भविष्यति।विधिस्वरूपस्य तद्विभागानाञ्च ज्ञानं भविष्यति।कर्मणां परस्परम् अङ्गाङ्गिभावज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. श्रीमदापदेवविरचितः मीमांसान्यायप्रकाशः, श्रीचिन्नस्वामिकृतव्याख्योपेतः, प्रकाशकः- चौखम्बा संस्कृत संस्थान			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	01	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 06/08	Credits	4
Paper Code	MJ-2		

मानमेयोदयः- प्रमाणभागः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• प्रमाणसामान्यज्ञानप्राप्त्यर्थम्।• प्रत्याक्षादि-षट्प्रमाणस्वरूपज्ञानार्थम्।• विविधदर्शनेषु स्वीकृतानां प्रमाणानां ज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रमाणसामान्यादारभ्य अनिष्टप्रसञ्जनं यावत्	35	22	1.5
2	व्याघातावधिराशङ्केतितः अनुमानप्रमाणान्तम्	35	22	1.5
3	शब्दप्रमाणादारभ्य अनुपलब्ध्यन्तम्	30	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">• प्रमाणसामान्यस्य स्वरूपज्ञानप्राप्तिः भविष्यति।• प्रत्याक्षादीनां षण्णां प्रमाणानां ज्ञानं भविष्यति।• विविधदर्शनेषु स्वीकृतानां प्रमाणानां ज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. नारायणद्वयीप्रणीतः मानमेयोदयः, योगीन्द्रानन्दकृतहिन्दीव्याख्योपेतः, प्रकाशकः-चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	02	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 05/07	Credits	4
Paper Code	MJ-1		

मीमांसान्यायप्रकाशः- उत्तरार्धम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">अपूर्वादि-विविधविधिज्ञानार्थम्।तत्प्रख्यादि-चतुर्विधनामधेयपरिचयार्थम्।निषेधार्थवादयोः स्वरूपज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	विधेः त्रैविध्यम्, नामधेयनिरूपणम् (तत्प्रख्यं यावत्)	35	22	1.5
2	देवतात्वलक्षणतः विकल्पस्याष्टदोषपर्यन्तम्	30	16	1
3	निषेधनिरूपणतः समाप्तिं यावत्	35	22	1.5
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">अपूर्वादीनां त्रिविधानां विधीनां ज्ञानं भविष्यति।तत्प्रख्यादि-नामधेयचतुष्टयानां ज्ञानं भविष्यति।अर्थवाद-निषेधयोः स्वरूपज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. श्रीमदापदेवकृतः मीमांसान्यायप्रकाशः, श्रीचिन्नस्वामीकृतव्याख्योपेतः, प्रकाशकः-चौखम्बा संस्कृत संस्थान			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastry	Name of Faculty	Darshan
Semester	02	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 06/08	Credits	4
Paper Code	MJ-2		

मानमेयोदयः- प्रमेयभागः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• द्रव्यादिपञ्चप्रमेयज्ञानार्थम्।• रूपरसादिचतुर्विंशतिगुणज्ञानार्थम्।• तमशब्दादिविशिष्टद्रव्यज्ञानार्थम्।• विविधमतानुसारम् अभावज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	द्रव्यादारभ्य शाङ्करमोक्षनिरासं यावत्	35	22	1.5
2	मन आरभ्य भावनास्वरूपविचारं यावत्	35	22	1.5
3	कर्मनिरूपणादारभ्य आन्तं यावत्	30	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">• द्रव्यादिपञ्चप्रमेयज्ञानं भविष्यति।• तमः, शब्दादि-अतिरिक्तद्रव्यानां ज्ञानं भविष्यति।• बौद्धादिविधदर्शनानुसारम् अभावज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. नारायणद्वयीप्रणीतः मानमेयोदयः, योगीन्द्रानन्दकृतहिन्दीव्याख्योपेतः, प्रकाशकः-चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	03	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 05/07	Credits	4
Paper Code	MJ-1		

शास्त्रदीपिका

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">अध्ययनविधिज्ञानार्थम् अध्यापनविधिज्ञानार्थम्।धर्मे प्रत्यक्षप्रमाणानाम् अगम्यत्वज्ञानार्थम्।वेदप्रामाण्यावगमार्थम्।प्रत्यक्षादि-अर्थापत्तिपर्यन्तानां प्रमाणानां ज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	धर्मशास्त्रारम्भप्रतिज्ञाधिकरणम् अध्ययनविधिविचारः	30	16	1
2	धर्मलक्षणाधिकरणम्, धर्मे प्रत्यक्षावगम्यत्वाधिकरणम्	35	22	1.5
3	वेदप्रामाण्याधिकरणम्, प्रत्यक्षादि-अर्थापत्तिपर्यन्ताः परिच्छेदाः	35	22	1.5
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">अध्ययन-अध्यापनविध्योः ज्ञानं भविष्यति।धर्मस्य अलौकिकत्वज्ञानं भविष्यति।प्रत्यक्षादीनां षण्णां प्रमाणानां परिज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. पार्थसारथिमिश्रप्रणीता शास्त्रदीपिका, श्रीसोमनाथयाजिकृता मयूखमालिकाव्याख्योपेता, प्रकाशकः-चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	03	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 06/08	Credits	4
Paper Code	MJ-2		

जैमिनीयन्यायमाला

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• धर्मस्य लक्षण-प्रमाणज्ञानार्थम्।• अर्थवादानां मन्त्राणां च स्वरूपज्ञानार्थम्।• स्मृत्याचारादीनां धर्मप्रामाण्यज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादपर्यन्तम्	35	22	1.5
2	चतुर्थपादः	30	16	1
3	द्वितीयोऽध्यायः सम्पूर्णः	35	22	1.5
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">• धर्मस्य लक्षणप्रमाणयोः ज्ञानं भविष्यति।• अर्थवादमन्त्रयोः स्वरूपज्ञानं भविष्यति।• स्मृत्याचारयोः धर्मे प्रामाण्यज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. श्रीमाधवाचार्यप्रणीता जैमिनीयन्यायमाला, श्रीमदप्पय्यदीक्षितकृता दीपिकाव्याख्योपेता, प्रकाशकः-चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	04	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 05/07	Credits	4
Paper Code	MJ-1		

शास्त्रदीपिका

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">अभावप्रमाणपरिज्ञानार्थम्।शब्दार्थयोः सम्बन्धः नित्यो अनित्यो वेति ज्ञानार्थम्।आत्म-मोक्षादिविषयकज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अभावपरिच्छेदः	30	16	1
2	शब्दार्थयोः सम्बन्धाक्षेपतः चित्राक्षेपपरिहारपर्यन्तम्	35	22	1.5
3	आत्मवादतः प्रथमाध्यायस्य (तर्कपादः) प्रथमपादपर्यन्तम्	35	22	1.5
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">विभागपुरस्सरम् अभावप्रमाणज्ञानं भविष्यति।शब्दार्थयोः सम्बन्धः कीदृश इति अवगम्यते।मीमांसासम्मतानां आत्म-मोक्षादिविषयाणां परिज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. पार्थसारथिमिश्रप्रणीता शास्त्रदीपिका, श्रीसोमनाथयाजिकृता मयूखमालिकाव्याख्योपेता, प्रकाशकः-चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	04	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 06/08	Credits	4
Paper Code	MJ-2		

जैमिनीयन्यायमाला

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• शेषशेषित्वस्वरूपज्ञानार्थम्।• श्रुत्यादि-अङ्गत्वग्राहकप्रमाणानां परिज्ञानार्थम्।• सविभागं प्रकरण-समाख्ययोः ज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	तृतीयाध्यायस्य तृतीयपादपर्यन्तम्	35	22	1.5
2	चतुर्थतः षष्ठपादपर्यन्तम्	35	22	1.5
3	सप्तमाष्टमपादौ	30	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">• अङ्गाङ्गिभावस्य स्वरूपज्ञानं भविष्यति।• अङ्गत्वग्राहकाणां षण्णां प्रमाणानां ज्ञानं भविष्यति।• आरूप्यादीनां पार्थिकान्वयज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. श्रीमाधवाचार्यप्रणीता जैमिनीयन्यायमाला, श्रीमदप्पय्यदीक्षितकृता दीपिकाव्याख्योपेता, प्रकाशकः-चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	05	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 05/07	Credits	4
Paper Code	MJ-1		

शाबरभाष्यम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">● मन्त्रार्थवादयोः विशदज्ञानार्थम्।● स्मृत्याचारयोः धर्मप्रामाण्यज्ञानार्थम्।● नामधेय-सामर्थ्ययोः धर्मप्रामाण्यज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादः	30	16	1
2	प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादः	35	22	1.5
3	प्रथमाध्यायस्य चतुर्थपादः	35	22	1.5
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">● मन्त्रार्थवादयोः विशदं ज्ञानं भविष्यति।● स्मृत्याचारयोः श्रुतिद्वारा धर्मे प्रामाण्यमिति ज्ञानं भविष्यति।● नामधेय-सामर्थ्ययोः धर्मप्रामाण्यज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. श्रीशबरस्वामीप्रणीतम् मीमांसाशाबरभाष्यम्, सम्पादकः-युधिष्ठिरो मीमांसकः, प्रकाशकः-रामलाल कपूर ट्रस्ट, बहालगढ			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	05	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 06/08	Credits	4
Paper Code	MJ-2		

जैमिनीयन्यायमाला

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • क्रत्वर्थपुरुषार्थस्वरूपज्ञानार्थम्। • क्रमबोधकप्रमाणपरिज्ञानार्थम्। • स्त्री-पुरुषादीनां कर्मसु अधिकारपरिज्ञानार्थम्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	चतुर्थोऽध्यायः	35	22	1.5
2	पञ्चमोऽध्यायः	35	22	1.5
3	षष्ठाध्यायस्य द्वितीयपादान्तम्	30	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • क्रत्वर्थपुरुषार्थयोः स्वरूपज्ञानं भविष्यति। • क्रमबोधकप्रमाणज्ञानेन प्रयोगप्राशुभावो भविष्यति। • श्रौतकर्मसु अधिकारिणां परिज्ञानं भविष्यति। 			
References:	1. श्रीमाधवाचार्यप्रणीता जैमिनीयन्यायमाला, श्रीमदप्पय्यदीक्षितकृता दीपिकाव्याख्योपेता, प्रकाशकः-चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	06	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 05/07	Credits	4
Paper Code	MJ-1		

शाबरभाष्यम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">• ऋगादिवेदलक्षणपरिज्ञानार्थम्।• अपूर्वस्यास्तित्वावगमनार्थम्।• यावज्जीवम् अग्निहोत्रकरणस्य विशदज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादः	35	22	1.5
2	द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयपादः	35	22	1.5
3	द्वितीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ	30	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">• ऋगादिवेदानां लक्षण-स्वरूपयोजनं भविष्यति।• अपूर्वविशेषस्य प्रामुख्यज्ञानं भविष्यति।• अग्निहोत्रस्य नियतकर्तव्यज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. श्रीशबरस्वामीप्रणीतम् मीमांसाशाबरभाष्यम्, सम्पादकः-युधिष्ठिरो मीमांसकः, प्रकाशकः-रामलाल कपूर ट्रस्ट, बहालगढ			

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	06	Marks	70
Subject	पूर्वमीमांसा	Hours	60
Paper Name	प्रश्नपत्रम् – 06/08	Credits	4
Paper Code	MJ-2		

जैमिनीयन्यायमाला

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none">नित्यकाम्यकर्मणोः अनुष्ठानभेदज्ञानार्थम्।सामान्य-विशेषातिदेशयोः परिज्ञानार्थम्।सामोह, मन्त्रोह, संस्कारोहादीनां परिज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	षष्ठाध्यायस्य तृतीयपादतः अष्टमपादपर्यन्तम्	35	22	1.5
2	सप्तमाष्टमाध्यायौ	35	22	1.5
3	नवमोऽध्यायः	30	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none">नित्यकाम्यकर्मणोः अनुष्ठानक्रमभेदज्ञानं भविष्यति।सामान्य-विशेषातिदेशयोः विविक्तं ज्ञानं भविष्यति।सामोहादि-ऊहप्रमाणज्ञानं भविष्यति।			
References:	1. श्रीमाधवाचार्यप्रणीता जैमिनीयन्यायमाला, श्रीमदप्पय्यदीक्षितकृता दीपिकाव्याख्योपेता, प्रकाशकः-चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली			